

עם חיים כהן, היועץ המשפטי לממשלת ישראל שנויים? רק לחומרה!

גלתה לאחרונה. האמנם היה צורך בהפעלת פקודה זו דוקא?
כן. פקודת הסדר הופכת את עומס ההוכחה. אם אנחנו

יכולים להוכיח כי פלוני היה שייך לקבוצה טרוריסטית, אין לנו להוכיח את מחויביו להוכיח שביצע מעשים פליליים. די לנו להוכיח את חברותו בקבוצה. על הנאשם להוכיח שלא עשה מעשים פליליים.

האם אין הדבר פותח כר נרחב לפרובוקטורים?

לא יותר מאשר כל חוק אחר. ישנה אפשרות כזאת גם במשפט רגיל. השופט הוא שחייב להחליט למי להאמין.

למה היה צורך להעביר את השיפוט בענין זה לצבא? האם לא הספיק בית-המשפט שהגיש?

כך נקבע בפקודת הסדר תש"ח. פנוס חרמתי העצמאות. דוקא אותו חוק שהתקפתם, חוק העבירות נגד המדינה, שטרם אושר בכנסת, מעביר עבירות אלה חזרה לשיפוט של בית-המשפט האזרחי.

האם אפשר לסכם את דבריו, מר כהן, כי אין בדעת הממשלה לחולל שינויים מרחיקי-לכת במבנה החוק שד הארץ?

לא הוחלט על שום שינויים כאלה. אם יהיו שינויים, הרי אז רק לצד החומרה, לא להפך. איננו יכול להבטיח כעת דבר בנידון זה.

הרשעה לנו לשאול שאזה ביחס ל-תפקיד שדך. האם יש דך סמכויות שד שיפוט?

אין לי שום סמכויות כאלה. רק בחוק החדש של העבירות נגד המדינה, שטרם אושר, ניתנת לי סמכות לאשר מעצר של איש ללא פקודת מאסר של שופט.

אולם יש לי, מבחינה מסוימת, סמכות רחבה מאשר זו של שופט, כי אני המחליט את מי להעמיד לדין ואת מי לא. תפקידי מקביל לתפקיד התובע הכללי בבריטניה, פרט לעובדה ששם התובע הכללי הוא גם חבר הממשלה.

הראיון המיוחד הבא ניתן על-ידי חיים כהן במשרדו לחברי מערכת "העולם הזה". לפי בקשתו הוא נרשם במקום, אך הושמטו מתוכו דברים בנות מסוימות שניתנו במפורש, לא לפרסום.

מר כהן, התוכן למסור מה הניע אותך לנמח את חוק העבירות נגד המדינה. שהתקף קשות ב"העולם הזה" ובעיתונים אחרים?

בכל החוק הזה אין שום דבר חדש. כל סעיפיו כלולים בחוקים ישנים — החוק הפלילי של המנדט, פקודת הסדר תש"ח וחוק הסודות הרשמיים. במידה שהכנסנו שינויים, הרי אלה שינויים לטובה, לא לרעה, לפיכך לא אני האב הרוחני של החוק הזה, כפי שאמר "העולם הזה".

כידוע, דך כונה חוק זה "חוק מאשימתי". מה דעתך על כך?

ערבא פרח. אין כמעט מדינה בעולם שאין בה חוק כזה.

מה הנימוק לסעיף החוק החדש המאפשר לקצין משטרה לעצור אדם 90 יום, ללא צורך בפקודת-מאסר של שופט?

סעיף זה הועתק מסעיף 20 של חוק הסודות הפליליים מימי המנדט. השינוי היחיד שחל בו, הוא לטובה. בסעיף המנדטורי אין בכלל הגבלה של תקופת המעצר, בעוד שאנו הגבלנו אותה עתה ל-90.

היית אומר, איפא, כי אין כאן בכלל נסיון ליצור מצב חוקי חדש?

אזא אך אשור שד מצב קיים?

כן. זוהי רק קודיפיקציה. אין שום דברים חדשים. ישנו התאמת מסוימות. כך הוצאנו, למשל, את הפסקות המזכירות את המלך האנגלי.

מר כהן, ישנה בציבור הרגשה בלתי-נוחה ביחס להפעלת פקודת הסדר תש"ח נגד המחתרת שהת-

כשבא משה קיזלשטיין, המזכיר הכללי של המועצה החקלאית הפרטית למשרדו ברחוב ליכונטין 7, תל-אביב, וניסה לפתוח את ה-מנעול במפתחו, מצא שהמנעולים החולפו בין לילה. שמירה מיוחדת הוצגה ליד חדרו. התיקים שלו הוחרמו, וגמסר לו, שהוא סולק מתפקידו. "הרי זה עין חרוד במהדורה מ-חורשת", התרעם משה קיזלשטיין.

משך 10 שנים כיהן משה קיזלשטיין כי מזכיר המועצה החקלאית הפרטית. חבריה העיקריים של המועצה היו מגדולי ירקות ובעלי משקי עופות. בסוף 1950 התמונה המועצה החקלאית הפרטית עם אירגון הכפר-הים השיתופיים, משרת של העלי החדשה בין חברי האירגון היו כפרי השרון כגון: כפר שמריהו, רמת השבים, רמת השרון, בית יצחק וכו'. לאחר המיזוג נשאר השם של המועצה החקלאית הפרטית.

שלום הבית לא ארך זמן רב. משה קיזל-שטיין, חבר הציונים הכלליים, נבחר כחבר הנהלתה של המועצה החקלאית החדשה. איר-גון הכפרים השיתופיים עמד בהשפעתם המ-ליאה של הפרוגרסיבים. כשהצטרף פרץ ברנשטיין לממשלה בתפקיד שר המסחר וה-תעשייה, גברו החיכוכים הפנימיים. גם במוע-צה החקלאית הפרטית ניהל משה קיזלשטיין אל המדיניות הכלכלית לפי הקו, שהתחזקה לו מפלגת הציונים הכלליים. הפרוגרסיבים דרשו קו פעולה שונה לחלוטין. בועידה האחרונה של המועצה החקלאית גייסו הפי-רוגרסיבים את כל חבריהם, וזו בבחירות ב-57 אחוז מכל הקולות. הנהלה פרוגרסיבית נבחרה ברוב מכריע.

הנהלה החדשה חיסלה את ההסכם הקו-דס שקבע כי למועצה יהיו שני יושבי ראש ושני מזכירים כלליים.

צעד זה דרבן את הציונים הכלליים ל-החליט כי הגיע הזמן ל"החיות" את המועצה החקלאית הקודמת. שלשת חברי המפלגה התספור מהועד הפועל, פירסמו מודעות ב-עיתונים על הפילוג והירידה הפעילות במסגרת הקודמת.

הפרוגרסיבים ענו בלא רבתי. אין פילוג, טוענים הם. הסמכויות עברו לוועידה האיר-צית. "השגנו רוב וכל המועצה היא תחת סמכותנו", קבעו. למחרת, הירידה, חתם מיד את קיזלשטיין ומזכירתו הפרטית, קבעו מנעולים חדשים בלחנות, הושיבו את חב-ריהם ליד שולחנות הכתיבה, המשיכו בע-בודה כאילו לא קרה כלום. אולם הציונים הכלליים לא עברו לסדר היום על טרשה זו. המחלוקה להתישבות של הקונסדרציה תעסוק בהמשך.

מדיניות השליחים של ג'ו

פקיד השגרירות האמריקאית בישראל נהגו לזלזל בוויכוחים עם ידידים, בהשפעת הסנטור מאקקארתי בארצות הברית. השי-בוע, שינו רבים מהם את דעתם לאחר שדוע-כי שני טכנאים אמריקאיים ששהו בישראל במשך שבועיים, כדי לתקן את מכשירי האל-חוט, כביכול, היו לא אחרים, כי אם חוקי-רים מטעם הסנטור מאקקארתי. וזהותם ה-ממשי של השנים היתה ידועה אך ורק למי-יפסה-כוח עצמי, ג'ון ראסל.

שני הטכנאים בילו את השבועיים כאור-חי של אחד מפקדי השגרירות, השתתפו במסיבות חברתיות רבות, שוחחו עם רבים מן הפקידים הן בשגרירות והן במשרדו של מתאם ההעסקה ברס מקדינאלי.

סיבת הביקור, כפי שמעריכים, נעוצה בהר-בם המיוחד של סגל העובדים בנציגות ארצות הברית בישראל. בגלל חלוקי הדעות ששררו בשאלת ישראל בין הבית הלבן ה-דמוקרטי, בשעתו ובין הסטייט דפרטמנט, נעשו מרבית המנויים לשרות בישראל על ידי הנשיא טרומן וועוריו האישיים, לאחר בדיקת הרקע הדמוקרטי המהימן של המו-עמדים. טרומן לא היה מעוניין שמדיניותו הפרו-ישראלית תוכשל לדעתו על ידי דפולומטים של הסטייט דפרטמנט, החליט לדאוג למינויים מתאימים.

כך יצא שלפקידים הגבוהים בנציגות ה-ישראלית היה אוסי מזוהז במינוי לא פעם ציינו מבקרים שהיו מצויים אצל נציגויות אמריקאיות בארצות אחרות: "יש לכך כאן נציגות סימפטיות במיוחד", נראה שמה שהת-קבל כ"סימפטי" על דעתו של הנשיא טרומן, לא התקבל בצורה זו על ידי הסנטור מאק-קארתי.

מברק מושינגטון. הביקור שתוצאו

הכנסת

הפגזות שיטתיות

איש לא ציפה להפתעות בהצבעה על אי-שור תקציבו של משרד הפנים, אם-כי ניתן היה להניח שבעת היובכות יתעוררו חילוקי דיעות רציניים בין שותפי הקואליציה ה-ממשלתית המחודשת שעדיין לא השלימו עם הרחבת הקואליציה של מפא"י והצ"כ גם על העיריות.

כפני בית ריק לחלוטין כמעט, ניצב על דוכן הנואמים המכבש של מפא"י, דוד ה-כהן, איש סולל בונה, לבוש חליפה קיצית אפורה ופער צווארון לבן, פתח בהתנגחות גלויה עם הבולדור של הצ"כ, שר הפנים ישראל רוקח, שנתר יחיד ליד שולחן ה-ממשלה.

מיות בישובים קטנים ודלים ליד הערים, כיוון שהמועצות הללו אינן יכולות לקיים את עצמן. איוו הצדקה יש לקיומן של מוע-צות מקומיות כגון טירה, תל-תנן, חואסה וקרית מוצקין? יש לצרף את כולן לחיפה.

הערים החדשות שהוקמו, באר-שבוע ובית-שאן (המתרקות ממושביה) אינן יכולות ל-קיים שירותים לפי שיטת המסים הנהוגה כיום: בסיס החישוב לצורך גביית מסים הוא מספר החדרים. בערים הללו צריפות התושבים מגיעות בממוצע ל-4.7 נפשות לחדר, ואלו ברחובות הותיקה, למשל, מגיעה הצ-מפות ל-2.2 נפש לחדר בלבד. המסים בשני המקומות מוטלים לפי החדר, השירותים ניתנים לנפשות!

בסוף דבריו, חלק דוד הכהן מחמאה לראש עיריית באר-שבוע, דוד טוביה (איש סולל בונה) מהל נימה של פייסנות מוסקפת בד-בריו: "העניינים הונוציפאליים סובלים מ-תככים מפלגתיים שכולנו אחראים להם, ירה ירית עקיפין בחבריו בועד הפועל של ההסתדרות: הנה מקימים בניין תרבות הסתדרותי בחיפה, במחיר חצי מיליון לירות, בשעה ש...אלו הוקם הבניין הזה בבאר-שבוע המשך בעמוד 10